

[Rager.]

I Anledning af, at jeg udtalte Beklagelse over, at man i dette Lovforslags § 3 havde nedsat Beløbene, sagde det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen: det, vi trænger til, er ikke Gæld og Gæld. Nej, det mener jeg ogsaa. Men jeg mener, at hvis der havde været Brug for yderligere Laan, vilde det have været heldigt, om saadanne Laan da virkelig ogsaa var blevet ydet. Jeg tror, der har været Brug for Laan, og jeg tror, at det i mange Tilfælde skyldes Mangel paa Kendskab til de bestaaende Bestemmelser, at Laan i større Antal ikke er kommet til Udbetaling. Jeg vil gerne slutte mig til de Udtalelser, der er faldet, gaaende ud paa en Henstilling til Handelsministeren om at se saa velvilligt som muligt paa de forskellige Ansøgninger og specielt ikke i for høj Grad skarpe Garantikravene. Det er jo glædeligt at høre, at der praktisk talt intet Tab er lidt; thi med de Omsætninger, der her har været Tale om, betyder de Tab, der er lidt, jo saa godt som intet. Jeg vil bl. a. haabe, at dette maa berolige det ærede Medlem Hr. Axel Dam, der jo som sædvanlig var meget højt oppe med Hensyn til Anvendelse af Borgernes Penge paa forkert Maade. De teoretiske Udtalelser, der kommer fra den Side, har efter min Mening ikke megen Interesse i det praktiske Liv, men de skal vel ogsaa kun danne Fundamentet for en stadig, ikke oplysende, men fanatisk Agitation.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen har Ordet for en kort Bemærkning.

J. C. A. Larsen: Jeg har bedt om Ordet for at rette en Misforstaaelse, som det forekommer mig, at den højtærede Minister gjorde sig skyldig i og lige saa det ærede Medlem Hr. Rager. Mine Udtalelser før skulde ikke være en Advarsel mod Koncentration indenfor Haandværket. Mine Udtalelser her om Koncentration sigtede i Almindelighed paa hele vort Lands Struktur og vore Arbejdsforhold, og jeg hævder og vil understrege det igen, at vore Arbejdsforhold, hele vor Struktur animerer ikke til store Koncentrationer, som skaber Bølgegang og stærke Kurver for Arbejdsløsheden i et Land. At de gør det, kan man se i dette Øjeblik i de store Industrilande. Det, det drejer sig om for os — og jeg maa udtale min Glæde over, at det synes vi at være enige om — er at faa den bedste Produktion, Kvalitetsarbejde. Det er det, som betinger vore Arbejds-

forhold herhjemme, ogsaa hvad vor Eksport til Udlandet angaar. Jeg har den bestemte Opfattelse, at store Koncentrationer vil skabe Skuffelser her i Landet, idet man alligevel absolut ikke vil kunne konkurrere med de store Industrilandes mægtige Sammenslutninger.

Handelsministeren (Hauge): Til det ærede Medlem Hr. Lundberg skal jeg sige, at der virkelig ofte er givet Laan baade til Haandværkere og industridrivende, skønt man har vidst, at de paagældende konkurrerede med allerede bestaaende Virksomheder. Det mener jeg ogsaa, man har Ret til at gøre i Henhold til Loven, men paa den anden Side maa man tage Hensyn til, at denne Konkurrence, der saaledes understøttes af Staten, ikke bliver ruinerende for dem, der skal konkurreres med, og som ikke har kunnet skaffe sig eller ikke har skaffet sig Statslaan.

Det ærede Medlem gjorde en Bemærkning om, at det var urimeligt, at Staten opkrævede Omkostningerne ved Undersøgelsen af de paagældende Firmaers Forhold, naar disse alligevel ikke opnaaede Laan. Jeg kan hertil sige, at i mange Tilfælde har Staten maattet ofre ret store Beløb paa ved Revision eller paa anden Maade at udforske en Virksomheds Soliditet. Jeg synes ikke, at det kan siges under alle Omstændigheder at være urimeligt, at Staten siger: naar I vil have en Undersøgelse foretaget, maa I ogsaa betale for den. Men jeg maa sige, at i adskillige Tilfælde er Pengene ikke opkrævet; naar de paagældende har anmodet om at blive fritaget for at betale for denne Undersøgelse, og de ikke har faaet noget Laan, har man ikke opkrævet Pengene.

Dernæst skal jeg gøre nogle ganske faa Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Christmas Møller. Han tog jo stærkt paa Vej overfor, hvad jeg havde sagt til det, han fremførte i Gaar, og han kunde end ikke nægte sig den Fornøjelse at være personlig over for mig. Det skal jeg nu ikke tage det ærede Medlem ilde op, det er nu hans Maade at tage Tingene paa. Det ærede Medlem gjorde sig lystig over, at jeg ganske havde argumenteret ved Siden af med Hensyn til, hvad han havde sagt. Jeg har ikke haft Lejlighed til, før jeg nu hørte det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, at læse Fortrykket af Rigsdagstidende, men efter at have læst Fortrykket Sp. 5562—63, maa jeg sige, at det er mig ganske umuligt at forstaa, hvorfor det ærede Medlem er blevet saa ophidset over, hvad jeg har sagt om hans Sammenligning mellem § 3 i Loven af